



شبهات رقم روشن با ارقام بومی این است که همزمان با آنها می‌رسد؛ یعنی از نظر دوره رویشی به همان شکل است. از نظر مصرف آب، سموم و بخشی از نهاده‌ها نیز، مشابه ارقام بومی است. مهم‌ترین خصوصیتش این است که دو برابر ارقام بومی، عملکرد دارد؛ عملکرد ارقام بومی ۴ تن است و این رقم ۸ تا ۱۰ تن محصول می‌دهد؛ یعنی تا ۲/۵ برابر افزایش عملکرد

منطقه تقسیم‌بندی کردیم؛ در سطح مثلاً ۱۰۰۰ هکتار، گفتیم این ۲ تا کشاورز به عنوان مزرعه نمونه ما باشند و بهشان بذر دادیم. رفتیم مسجده مسجد کشاورزها را آوردیم مزرعه نمونه را دیدند، بعد خودشان شدند مروج ما. یک بار یکی از این کشاورزهایی که نادانسته بذر قاطی از دلال خریده و کاشته بود، آمد اعتراض. بردیمش مزرعه نمونه خودمان، گفتیم آقا بذر ما این است. شما بیاموqc برداشت بین این چقدر برداشت می‌کند. بعد برشالی کوبی این را تبدیل بکن و پختش را انجام بده. بعد از پخت اگر راضی بودی، ما در خدمت هستیم. بعد آمد از ما بذر گرفت و الان ۴-۵ سالی است که دارد کشت می‌کند.

### متولی چالش‌ساز

چالش اصلی ما برای ترویج، سازمان متولی این امر، یعنی جهاد کشاورزی، بود. سیستم جهاد کشاورزی، مروج ارقام برنج و متولی بحث تولید است. چون جهاد کشاورزی خودش مرکز تحقیقات دارد و این کارها را انجام می‌دهد، دانشگاه‌ها معمولاً این رویه را انجام نمی‌دهند. حالا چون در دانشگاه ما، پژوهشکده ژنتیک تأسیس شده بود، پژوهشکده متولی این امر شد. تقریباً می‌شود گفت جهاد کشاورزی این مجموعه رایک رقیبی می‌دید و دیگر در بحث ترویج و بحث آموزش به کشاورزها همکاری نمی‌کرد. برخلاف جهاد کشاورزی که سیستم

عریض و طولی دارد، ما در مجموعه‌مان ۴-۵ نفر نیرو بیشتر نداشتیم. ما تا محدوده استان گیلان که می‌رفتیم، شاید حدود ۲۰۰ تا بازدید در سال داشتیم. اگر می‌خواستیم در سطح ۳ تا استان کار کنیم، با این تعداد نیرو نمی‌شد. این نیرو پایستی از جهاد به کمک ما می‌آمد ولی عملاً حمایتی وجود نداشت و این یکی از چالش‌های اصلی ما بود. مؤسسه ثبت و گواهی نهال و بذر که مربوط به مرکز تحقیقات جهاد کشاورزی است، رقم برنج ما را تست و تأیید کرد. ما گواهی‌ها را داریم، تشویق از وزیر جهاد را داریم، ولی در ترویجش ما با همکاری نمی‌کنند.

### تعارض منافع

یک مدیری قبلاً داشتیم در جهاد، ایشان ۸ ماه نامه درخواست ما را بایکوت کرده بود؛ نامه درخواست کمیته فنی بود که بتوانیم سهمیه بذر بگیریم. یک دلیلش هم این بود که می‌گفت «من از شما بذر خواستم و شما به ما بذر ندادید یا دیر دادید». ایشان که رفت و رئیس جدید آمد، کمتر از ۲۰ روز نامه مادر جریان افتاد و ما توانستیم برویم در کمیته فنی بذر و بحث گرفتن سهمیه و مجوزهای لازم را انجام بدهیم. آن مدیر یک دلیل دیگر هم می‌آورد؛ می‌گفت ما ۴ تا شرکت تولید بذر داریم و بی‌نیاز از شما هستیم. در صورتی که این ۴ تا شرکت یکی‌اش شرکت خدماتی حمایتی است، یکی‌اش شرکت سبز پایدار است،

